

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ.: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Προσφυγή Αρ. 4/2020

Μεταξύ:

ΑΒΑΞ Α.Ε. - CYBARCO CONTRACTING LTD

Αιτητών

v.

ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

Έφη Παπαδοπούλου, Πρόεδρος
Λοΐζος Κάππας, Μέλος
Γιώργος Αναστασίου, Μέλος
Σόλων Παπαθεοχάρους, Μέλος
Δήμος Θωμά, Μέλος

Αιτητές:

ΑΒΑΞ Α.Ε. - CYBARCO CONTRACTING LTD

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Άννα Κ. Χρίστου, Δικηγόρο, Ιωαννίδης Δημητρίου ΔΕΠΕ
2. Βαρνάβα Λάμπρου, Διευθυντή Υπηρεσιών Cybarco
3. Κωνσταντίνο Βασιάδη, Τμήμα Προσφορών Cybarco

Αναθέτουσα Αρχή:

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Δήμητρα Καλλή, Δικηγόρο της Δημοκρατίας Α'
2. Ειρήνη Παπαδοπούλου, Ασκούμενη Δικηγόρο
3. Μαρία Διάκου, Εκτελεστικό Μηχανικό

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 10 Νοεμβρίου, 2020

Η απόφαση μας δεν είναι ομόφωνη. Η Πρόεδρος κα Έφη Παπαδοπούλου και το Μέλος κ. Γ. Αναστασίου θα δώσουν διαφορετική απόφαση.

Α Π Ο Φ Α Σ Η Π Λ Ε Ι Ο Ψ Η Φ Ι Α Σ

Η παρούσα προσφυγή στρέφεται εναντίον της απόφασης του Τμήματος Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για κατακύρωση του Διαγωνισμού *PS/DB/16 «Μελέτη και Κατασκευή του Αυτοκινητοδρόμου Πάφου-Πόλης Χρυσοχούς, Τμήμα 1 – Φάση (Α)»* στην εταιρεία ΙΝΤΡΑΚΑΤ για το ποσό των €72.979.000 πλέον ΦΠΑ αντί στους Αιτητές η προσφορά των οποίων είχε πιο υψηλή τιμή.

Σύμφωνα με τα γεγονότα ο διαγωνισμός προκηρύχθηκε με ανοικτή διαδικασία και κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει τιμής. Εμπρόθεσμα (22.11.2019) υποβλήθηκαν τέσσερις προσφορές οι οποίες αφού αξιολογήθηκαν από την Επιτροπή Αξιολόγησης είχαν ως αποτέλεσμα την προσβαλλόμενη απόφαση.

Οι Αιτητές για ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης πρόβαλαν επτά (7) λόγους. Κατά την ημερομηνία όμως συζήτησης της υπόθεσης μετά από εξηγήσεις που δόθηκαν από την Αναθέτουσα Αρχή οι Αιτητές απέσυραν τον έβδομο λόγο. Θα εξετάσουμε τους λόγους ακύρωσης που παρέμειναν ανάλογα με τη συνάφεια τους με πρώτους τους λόγους 1 και 4.

Με τον πρώτο λόγο ακύρωσης υποστηρίζουν ότι η προσφορά του επιτυχόντα παραβιάζει τον όρο 6.4.1.Α.ii(α) καθότι για τον άλλο φορέα στον οποίο στηρίχθηκε ο επιτυχών για να καλύψει τις προϋποθέσεις του εν λόγω όρου, (κατοχή άδειας εξασκήσεως της Επιχειρήσεως Εργολήπτη Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων σύμφωνα με τους περί Ηλεκτρισμού Κανονισμούς που να καλύπτει απεριόριστο εγκατεστημένο ηλεκτρικό φορτίο) δεν υποβλήθηκε αποδεικτικό σύστασης του όπως απαιτεί ο όρος 8.3.1.2(α), 5. Η Αναθέτουσα Αρχή παρά τη διαπίστωση της ότι δεν υποβλήθηκε το εν λόγω αποδεικτικό αντί να απορρίψει την προσφορά του επιτυχόντα έκρινε εύλογο να το αναζητήσει με διευκρινιστική ερώτηση. Ο όρος ήταν ουσιώδης υποστηρίζουν και δεν επιτρέπετο εκ των υστέρων η πλήρωση του με την αναζήτηση προσθήκης στην προσφορά. Οι Αιτητές με αναφορά σε Νομολογία¹ αμφισβητούν τη νομιμότητα αναζήτησης διευκρίνισης για το συγκεκριμένο ζήτημα.

Με τον 4^ο λόγο υποστηρίζουν ότι η προσφορά του επιτυχόντα παραβιάζει τον όρο 8.3.1.5 του Μέρους Α για την πιστοποίηση του δικαιώματος συμμετοχής καθότι η υποβληθείσα βεβαίωση της εταιρείας Ο.Τ.Μ. ΑΕ η οποία δηλώθηκε ως τρίτος

¹ Tamassos Tobacco Suppliers and Co. v. Κυπριακή Δημοκρατία 1992 3ΑΑΔ σελ. 62
Orphanides Murat Insurance Agents Sub Agents Ltd v. Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω Υπουργού Συγκοινωνιών Έργων, Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, υπόθεση αρ. 461/2015, 20.8.2018
Lella Kentonis Investment co Ltd v. Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω Αστυνομίας Κύπρου, υπόθεση αρ. 1295/2012, 28.8.2018
Podium Engineering Ltd v. Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών και άλλης, (2008) 4 Α.Α.Δ. 249

φορέας και της οποίας εργοδοτούμενοι αποτελούν την Ομάδα Μελέτης (όρος 6.4.1.B.i-iii δεν είναι επικαιροποιημένη. Είναι του 2017 ενώ η προσφορά υποβλήθηκε το 2019.

Η Αναθέτουσα Αρχή απορρίπτει ως αβάσιμους τους πιο πάνω ισχυρισμούς. Ο επιτυχών ισχυρίζεται ότι με την προσφορά του μέσω του Παραρτήματος 14, Δήλωση άλλων φορέων, υπέβαλε ως απαιτούσε ο όρος 8.3.1.5 του Μέρους Α Οδηγίες προς Οικονομικούς Φορείς, δήλωση του άλλου φορέα (*Schinis ENTERPRISES LTD*) επισυνάπτοντας και την άδεια Ενασκήσεως Εργολήπτη Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων σύμφωνα με την απαίτηση του όρου 8.3.1.4.α.ii. Εκείνο που δεν υπέβαλε ο επιτυχών είναι αποδεικτικά στοιχεία σύστασης του άλλου φορέα τα οποία όμως δεν αφορούν στην πιστοποίηση των Τεχνικών και Επαγγελματικών ικανοτήτων όπως οι Αιτητές διατείνονται, αλλά την πιστοποίηση του δικαιώματος συμμετοχής.

Η μη υποβολή του πιστοποιητικού σύστασης του νομικού προσώπου σύμφωνα με την Αναθέτουσα Αρχή δεν συνιστά παράβαση ουσιώδους όρου. Το λεκτικό του όρου 8.3.1.5, ισχυρίζεται, για το συγκεκριμένο πιστοποιητικό δεν χρησιμοποιεί την επιτακτική λέξη «πρέπει ή απαιτείται». Η ενέργεια της υποστηρίζει για αναζήτηση σχετικής διευκρίνισης από τον επιτυχόντα ήταν καθ' όλα νόμιμη και παρέπεμψε σχετικά στην απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου C-336/12 EU:C2013:647 της 10^{ης} Οκτωβρίου 2013.

Σ' ότι αφορά την κατ' ισχυρισμό παράβαση του όρου 8.3.1.5 και την υποχρέωση του επιτυχόντα υποβολής πιστοποιητικού σύστασης της εταιρείας Ο.Τ.Μ. Α.Ε. την οποία ο επιτυχών δήλωσε ως εργοδότες της Ομάδας Μελέτης Έργου (όρος 6.4.1.Β.i-iii) απαντά ως εξής: Υποβλήθηκε αναφέρει κατά την ημερομηνία υποβολής των προσφορών εν ισχύ ανακοίνωση καταχώρησης της εταιρείας στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο ημερ. 1.9.2017. Στην ανακοίνωση καταγράφεται η καταχώρηση στο Μητρώο των επίκαιρων στοιχείων σύστασης και εκπροσώπησης της εταιρεία Ο.Τ.Μ. ΑΕ στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο. Σύμφωνα με αυτή η λήξη της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου καθορίζεται η 17.5.2022. Η Επιτροπή Αξιολόγησης, ισχυρίζεται, στη βάση του εν λόγω εγγράφου αναζήτησε σχετική πληροφόρηση στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης της Ελλάδος στην οποία παραπέμπει το ίδιο το έγγραφο και διαπίστωσε ότι η εταιρεία είναι ενεργή. Επίσης, ενώπιον της Επιτροπής Αξιολόγησης υπήρχε για σκοπούς πλήρωσης άλλης προϋπόθεσης του διαγωνισμού έγγραφο ημερ. 20.5.2019 (Πιστοποίηση Πληρωμής Μελετητή (Προσωρινή ή Τελική) στο οποίο γίνεται αναφορά στην εν λόγω εταιρεία.

Ο όρος 8.3.1.5 του Μέρους Α για ότι ενδιαφέρει προβλέπει τα εξής:

«8.3.1 Ενότητα «Προϋποθέσεις Συμμετοχής»

1. [...]

2. Για την πιστοποίηση του δικαιώματος συμμετοχής, τα ακόλουθα στοιχεία:

- α. *Εφόσον ο Προσφέρων είναι νομικό πρόσωπο, αποδεικτικά στοιχεία σύστασης του.*

[...]

5. *Σε περίπτωση που ο Προσφέρων στηρίζεται στις δυνατότητες άλλων φορέων κατά την έννοια των σχετικών εδαφίων των παραγράφων 6.3 ή/και 6.4., απαιτείται η υποβολή των δηλώσεων των φορέων αυτών, με τις οποίες θα εγγυώνται στην Αναθέτουσα Αρχή ότι σε περίπτωση ανάδειξης του Προσφέροντα ως Αναδόχου, θα θέσουν στην διάθεση του, τους κατά περίπτωση, αναγκαίους πόρους (Παράρτημα 14).*

Νοείται ότι σε τέτοια περίπτωση, στα δικαιολογητικά των εδαφίων (3) και (4) πιο πάνω πρέπει να συμπεριλαμβάνονται και τα στοιχεία που αφορούν τους φορείς αυτούς, ανάλογα με τους διατιθέμενους πόρους. Επιπρόσθετα, να υποβάλλονται τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο εδάφιο 2(α) πιο πάνω.»

Δεν συμφωνούμε με τη θέση της Αναθέτουσας Αρχής ότι ο όρος δεν είναι ουσιώδης.

Δεν βλέπουμε πως μπορεί να διαχωριστεί η απαίτηση για υποβολή των δικαιολογητικών του εδ. 2(α) από τα δικαιολογητικά των εδαφίων (3)² και (4)³ για τα οποία υπάρχει η επιτακτική λέξη «πρέπει». Η χρησιμοποίηση της λέξης «επιπρόσθετα, να υποβάλλονται....» η οποία ακολουθεί φανερώνει επίσης την επιτακτική ανάγκη υποβολής τους. Άλλωστε εάν δεν υπήρχε ανάγκη υποβολής τους προς τί η αναζήτηση υποβολής του πιστοποιητικού σύστασης του άλλου φορέα. Το

² 3. Για την πιστοποίηση της Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής επάρκειας, συμπληρωμένο το Παράρτημα 6.
[...]

³ 4. Για την πιστοποίηση των τεχνικών και επαγγελματικών ικανοτήτων, τα ακόλουθα στοιχεία:

α) i) [...]

ii) Άδεια Ενασκήσεως της Επιχειρήσεως Εργολήπτη Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων σύμφωνα με τους περί Ηλεκτρισμού Κανονισμούς που να καλύπτει απεριόριστο εγκατεστημένο ηλεκτρικό φορτίο.

β) Για την πιστοποίηση της Τεχνικής και Επαγγελματικής Ικανότητας του Προσφέροντα, σύμφωνα με την παράγραφο 6.4.1.Β, δεόντως συμπληρωμένα και υπογραμμένα τα έντυπα των Παραρτημάτων 6^Α έως 6Γ ως ακολούθως:

[...].»

ερώτημα όμως εδώ είναι κατά πόσον καίτοι ο όρος είναι ουσιώδης παρείχεται δυνατότητα στην Αναθέτουσα Αρχή αναζήτησης διευκρίνισης.

Ό,τι σύμφωνα με τα έγγραφα του διαγωνισμού παρείχεται δυνατότητα ο επιτυχών για ικανοποίηση των τεχνικών και επαγγελματικών ικανοτήτων να στηριχθεί στις δυνατότητες άλλου φορέα δεν αμφισβητείται όπως δεν αμφισβητείται ότι ο επιτυχών υπέβαλε τις απαιτούμενες δηλώσεις του άλλου φορέα ότι αυτός θα θέσει στη διάθεση του επιτυχόντα τους αναγκαίους πόρους, ως και τη σχετική άδεια εργολήπτη. Το μόνο που δεν υποβλήθηκε ήταν το πιστοποιητικό σύστασης της εταιρείας του τρίτου φορέα.

Το άρθρο 9.5.2 των Εγγράφων του διαγωνισμού, το οποίο στην ουσία αποτελεί επανάληψη όσων προβλέπονται στο άρθρο 56(3) του Ν. 73(I)/2016 για ότι εδώ ενδιαφέρει προβλέπει ότι:

«Όταν οι πληροφορίες ή τα δικαιολογητικά που πρέπει να υποβάλλονται από τους Προσφέροντες είναι ή εμφανίζονται ελλιπείς ή λανθασμένες ή όταν λείπουν συγκεκριμένα έγγραφα, εξαιρουμένης της Εγγύησης Συμμετοχής, οι Αναθέτουσες Αρχές δύνανται να ζητούν από τους Προσφέροντες να υποβάλλουν, να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές πληροφορίες ή τα δικαιολογητικά υπό την προϋπόθεση ότι τα σχετικά αιτήματα υποβάλλονται τηρουμένων των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας. [...]».

Στη *Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser v. Manova A/S, C-336/12* ημερ. 10.10.2013 στην οποία η Αναθέτουσα Αρχή μας παρέπεμψε αναφέρονται τα εξής σε σχέση με το ζήτημα των διευκρινίσεων.

«Η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως δεν αντιτίθεται στο να ζητήσει η αναθέτουσα αρχή από υποψήφιο, μετά τη λήξη της ταχθείσας προθεσμίας για την υποβολή υποψηφιότητας σε διαγωνισμό για δημόσια σύμβαση, να κοινοποιήσει έγγραφα που περιγράφουν την κατάσταση του υποψηφίου αυτού, όπως ο δημοσιευμένος ισολογισμός, των οποίων η ύπαρξη πριν από τη λήξη της προθεσμίας που είχε ταχθεί για την υποβολή υποψηφιότητας είναι αντικειμενικά εξακριβώσιμη, αρκεί τα σχετικά με την εν λόγω δημόσια σύμβαση έγγραφα να μην επέβαλλαν ρητώς την κοινοποίησή τους επί ποινή αποκλεισμού της υποψηφιότητας. Μια τέτοια αίτηση δεν πρέπει να περιάγει αδικαιολόγητα σε ευμενή ή δυσμενή θέση τον υποψήφιο ή τους υποψήφιους στους οποίους απευθύνθηκε η αίτηση αυτή».

Στην παρούσα περίπτωση δεδομένης της υποβολής της Άδειας Ενασκήσεως Εργολήπτη Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων όπως απαιτείται από τον όρο 8.3.1.4.α.ii⁴ κρίνουμε ότι παρείχεται δυνατότητα αναζήτησης διευκρινίσεων. Μέσα από την εν λόγω άδεια η οποία βρισκόταν σε ισχύ προέκυπτε έμμεσα ότι το νομικό πρόσωπο του τρίτου φορέα ήταν υπαρκτό. Εκείνο που απουσίαζε ήταν το έγγραφο/πιστοποιητικό σύστασης του. Συνεπώς παρείχεται έδαφος έστω κι' εάν ο όρος είναι ουσιώδης να αναζητηθεί διευκρίνηση εφόσον το πιστοποιητικό σύστασης του άλλου φορέα αποτελούσε έγγραφο με ιστορικό περιεχόμενο προερχόμενο από τον Έφορο Εταιρειών της Κυπριακής Δημοκρατίας, δηλαδή επίσημης αρχής από το οποίο και θα προέκυπτε ο χρόνος σύστασης του τρίτου

⁴ «4. Για την πιστοποίηση των τεχνικών και επαγγελματικών ικανοτήτων, τα ακόλουθα στοιχεία:

i.
 ii. Άδεια Ενασκήσεως της Επιχειρήσεως Εργολήπτη Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων σύμφωνα με τους περί Ηλεκτρισμού Κανονισμούς που να καλύπτει απεριόριστο εγκατεστημένο ηλεκτρικό φορτίο.»

φορέα. Δεδομένης της σύστασης του τρίτου φορέα το 1986 πριν από την ημερομηνίας υποβολής των προσφορών ορθά έγινε αποδεκτό από την Αναθέτουσα Αρχή ότι ο όρος πληρούται. Συνεπώς ο πιο πάνω ισχυρισμός των Αιτητών δεν ευσταθεί, όπως δεν ευσταθεί ούτε ο ισχυρισμός τους σε σχέση με την μη υποβολή επικαιροποιημένου στοιχείου σύστασης του άλλου φορέα (Ο.Τ.Μ. ΑΕ). Ενώπιον της Αναθέτουσας Αρχής υπήρχαν ικανοποιητικά στοιχεία τα οποία βεβαίωναν τη σύσταση της εταιρείας του άλλου φορέα. Σημειώνουμε βέβαια εδώ ότι η Αναθέτουσα Αρχή αν θεωρούσε ότι υπήρχε ασάφεια θα μπορούσε να τη διευκρινίσει μέσω ερωτήματος όπως ακριβώς έπραξε και για το πιστοποιητικό σύστασης του φορέα Schnis Enterprising Ltd και όχι να καταφύγει στο διαδίκτυο χωρίς μάλιστα να το καταγράφει. Εν πάση περιπτώσει τα υποβληθέντα στα οποία η Αναθέτουσα Αρχή μας παρέπεμψε βεβαιώνουν τη σύσταση της εν λόγω εταιρείας και οδηγούν και αυτό τον ισχυρισμό σε απόρριψη.

Οι λόγοι 2 και 3 λόγω της συνάφειας τους και πάλι θα εξετασθούν μαζί. Αφορούν τους όρους 6.4.1.A.ii (γ) και 6.4.1.A.iii (β) οι οποίοι προβλέπουν τα εξής:

«6.4. Τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες

1. Για τη συμμετοχή τους στο διαγωνισμό, οι Οικονομικοί Φορείς πρέπει να πληρούν υποχρεωτικά τις παρακάτω προϋποθέσεις που αφορούν τις τεχνικές και επαγγελματικές τους ικανότητες:

A. ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ

i. Τεχνικό Έργο – Έργα Πολιτικής Μηχανικής

α. Κατά τα τελευταία δέκα (10) χρόνια (2009-2018) να έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον ένα (1) έργο ίδιας Κατηγορίας με το παρόν Έργο, αξίας τουλάχιστον €8.000.000,00 και με ποσοστό συμμετοχής τουλάχιστον 50%. Η έννοια του όρου «συμπλήρωση» σημαίνει κατά 80% ποσοστό υλοποίησης του Έργου.

ii. Ηλεκτρολογικές Εγκαταστάσεις

α. [...]

β. [...]

γ. Να εργοδοτεί τουλάχιστον ένα Ηλεκτρολόγο Μηχανικό με τουλάχιστον δεκαετή πείρα σε ηλεκτρολογικές εργασίες σε τεχνικά/οδικά ή/και σε οικοδομικά έργα.»

Ο όρος 6.4.1.A.iii (β) των εγγράφων του Διαγωνισμού προνοεί ότι:

« 6.4. Τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες

1. Για τη συμμετοχή τους στο διαγωνισμό, οι Οικονομικοί Φορείς πρέπει να πληρούν υποχρεωτικά τις παρακάτω προϋποθέσεις που αφορούν τις τεχνικές και επαγγελματικές τους ικανότητες:

A. ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ

[...]

iii. Μηχανολογικές Εγκαταστάσεις

α. [...]

β. Να εργοδοτεί δύο (2) τουλάχιστον Μηχανολόγους Μηχανικούς εκ των οποίων ο ένας να διαθέτει τουλάχιστον δεκαετή πείρα σε μηχανολογικές εργασίες σε τεχνικά οδικά ή/και σε οικοδομικά έργα και ένα με αντίστοιχη τουλάχιστον πενταετή πείρα.»

Σύμφωνα με τους Αιτητές ο επιτυχών για πλήρωση του όρου 6.4.1.A.ii.(γ) περιορίστηκε να δηλώσει ως εργοδοτούμενο του τον κο. Δ. Ρουσόπουλο χωρίς να υποβάλει βιογραφικό και/ή βεβαίωση ή πιστοποιητικό από το οποίο να τεκμηριώνεται η απαιτούμενη τουλάχιστον δεκαετής πείρα του σε ηλεκτρολογικές εργασίες σε τεχνικά/οδικά ή/και σε οικοδομικά έργα. Εάν ισχυρίζονται η Αναθέτουσα Αρχή ερευνούσε θα διαπίστωνε ότι ο όρος δεν ικανοποιείται, αφού ο κος Δ. Ρουσόπουλος δεν έχει πείρα σε οδικά έργα.

Ανάλογα ισχυρίζονται και για τους Μηχανολόγους Μηχανικούς Α. Καισαρεύς και Σ. Άγγος οι οποίοι σύμφωνα με τους Αιτητές, ναι μεν είναι εργοδοτούμενοι του επιτυχόντα και δηλώθηκαν για πλήρωση του όρου 6.4.1.A.iii (β), όμως κανένα στοιχείο δεν υποβλήθηκε το οποίο να οδηγεί στο ασφαλές συμπέρασμα ότι αυτοί πληρούν την απαιτούμενη δεκαετή και πενταετή πείρα αντίστοιχα σε μηχανολογικές εργασίες σε τεχνικά/οδικά ή/και οικοδομικά έργα. Τα στοιχεία ενώπιον της Αναθέτουσας Αρχής ήσαν ελλιπή και η έρευνα που έγινε υπό τις περιστάσεις δεν ήταν επαρκής, ώστε η Αναθέτουσα Αρχή να μπορεί να καταλήξει σε ασφαλή συμπεράσματα.

Η Αναθέτουσα Αρχή αντικρούοντας τα πιο πάνω, ισχυρίστηκε ότι όσα ο προσφοροδότης οφείλει να υποβάλει είναι μόνο όσα προβλέπονται στα έγγραφα του διαγωνισμού και ότι οι εν λόγω όροι δεν απαιτούν την υποβολή βιογραφικού σημειώματος ή βεβαιώσεων ή πιστοποιητικού. Σε σχέση με τον κο Δ. Ρουσόπουλο

εξήγησε ότι στα πλαίσια δέουσας έρευνας διαπίστωσε ότι αυτός στον κατάλογο ελάχιστου απαιτούμενου προσωπικού Ηλεκτρομηχανολογικών Εγκαταστάσεων που υπέβαλε ο επιτυχών δηλώνεται ως Στέλεχος του Εργοληπτικού πτυχίου του επιτυχόντα και κάτοχος Εμπειρίας Έργων ή Εξειδικευμένων Εργασιών Ηλεκτρομηχανολογικών Δ΄ Βαθμίδας Μ.Ε.Κ. Η 10ετής εμπειρία του κ. Δ. Ρουσόπουλου τεκμηριώνεται μέσα από τα υποβληθέντα στοιχεία και συγκεκριμένα μέσα από:

- (α) Τη βεβαίωση στελέχωσης του Εργοληπτικού Πτυχίου της Εταιρείας με αρ. ΜΕΕΠ 9690, που εκδόθηκε από τη Διεύθυνση Μητρώων, Γενική Διεύθυνση Προδιαγραφών, Μητρώων και Απαλλοτριώσεων της Γενική Γραμματείας του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών της Ελληνικής Δημοκρατίας.
- (β) Τη Βεβαίωση του Μητρώου Εμπειρίας Κατασκευαστών, της Γενικής Γραμματείας Δημ. Έργων του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών & Δικτύων της Ελληνικής Δημοκρατίας, με την οποία επιβεβαιώνει ότι ο κ. Ρουσόπουλος είναι εγγεγραμμένος στο μητρώο Μ.Ε.Κ. στη Δ Βαθμίδα Ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών από την 15η Ιανουαρίου του 2013.
- (γ) Την βεβαίωση του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας ότι από 16.11.2000 είναι μέλος του, εγγεγραμμένος διπλωματούχος Ηλεκτρολόγος Μηχανικός

και Μηχανικός Υπολογιστών και εργολήπτης Δημοσίων Έργων από την ημερομηνία εγγραφής του, στις 16/11/2000.

- (δ) Ότι σύμφωνα με το άρθρο 107 του Νόμου 3669/2008 της Ελληνικής Δημοκρατίας, για να μπορεί να εγγραφεί κάποιος στη Δ' βαθμίδα Ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών απαιτούνται 12 έτη.

Ανάλογα ισχυρίστηκε και για τους Μηχανολόγους Μηχανικούς Α. Κεραμεύς και Σ. Άγγος.

Η Αναθέτουσα Αρχή υποστήριξε ότι, εφόσον ο επιτυχών σε υπογεγραμμένο έγγραφο δήλωσε ότι οι συγκεκριμένες προϋποθέσεις πληρούνται, δεν υπήρχε λόγος να αμφισβητηθεί το συγκεκριμένο έγγραφο ώστε να χρειαστεί περαιτέρω μελέτη. Το έγγραφο που υποβλήθηκε υπέδειξε παραπέμπει σε άρθρα του ελλαδικού νόμου η δε αξιολόγηση δεν αφορούσε κυπριακή εταιρεία. Σ' ότι αφορά τον ισχυρισμό των Αιτητών ότι δεν τεκμηριώνεται εμπειρία σε οδικά έργα υπέδειξε ότι τα έργα σύμφωνα με την Ελληνική νομοθεσία κατατάσσονται σε διάφορες κατηγορίες, σύμφωνα όμως με τον περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμο του 2016, Ν. 73(Ι)/2016, Παράρτημα ΧΙ, αναγνωρίζεται ρητά το Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (ΜΕΕΠ). Η εγγραφή του κου Δ. Ρουσόπουλου τόνισε στο «Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευαστών (Μ.Ε.Κ)» στη Δ' Κατηγορία στην οποία για να εγγραφεί κάποιος σύμφωνα με τον

Ελλαδικό Νόμο απαιτείται εμπειρία πέραν των 10 χρόνων (άρθρο 107 του Ν. 3669/2008 εδάφιο 5 και 7) βεβαιώνει την πλήρωση της απαίτησης. Τέλος, τόνισε με αναφορά σε νομολογία ότι η αξιολόγηση της πείρας είναι τεχνικό ζήτημα για το οποίο η Επιτροπή Αξιολόγησης λόγω των γνώσεων και της πείρας της είναι σε καλύτερη θέση να κρίνει.

Επίσης, τόνισε ότι η ερμηνεία του όρου από τους Αιτητές είναι λανθασμένη καθότι το σύμβολο «/» μεταξύ των λέξεων τεχνικά/οδικά έχει την έννοια του διαζευκτικού.

Σ' ότι αφορά τους Α. Καισαρεύς και Σ. Άγγος παρέπεμψε και πάλι στα όσα ο επιτυχών υπέβαλε με την προσφορά του, τα οποία είναι ανάλογα με όσα υπέβαλε για τον κο. Δ. Ρουσόπουλο, και υποστήριξε ότι αυτά τεκμηριώνουν τόσο την απαιτούμενη δεκαετή εμπειρία του πρώτου όσο και την πενταετή εμπειρία του δεύτερου.

Οι Αιτητές με απαντητική αγόρευση και ενώπιον μας κατά την ακρόαση της υπόθεσης επανέλαβαν ότι οι όροι είναι ουσιώδεις και ότι όσα η Αναθέτουσα Αρχή εκ των υστέρων με τη γραπτή της αγόρευση επικαλείται για τεκμηρίωση της απαιτούμενης πείρας των κ.κ. Δ. Ρουσόπουλου, Α. Καισαρεύς, Σ. Άγγου εφόσον δεν αναφέρονται στην Έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη. Στην έκθεση αξιολόγησης, τόνισαν, σε σχέση με την πλήρωση του όρου το μόνο που υπάρχει είναι το σύμβολο «/». Σε κάθε περίπτωση όμως ούτε

μέσα από όσα εκ των υστέρων η Αναθέτουσα Αρχή επικαλείται προκύπτει η δεκαετής πείρα του κου Δ. Ρουσόπουλου σε τεχνικά/οδικά ή/και οικοδομικά έργα. Τα ίδια υποστήριξαν και για του Μηχανολόγους Μηχανικούς Α. Καισαρεύς και Σ. Άγγου.

Οι σχετικοί όροι είναι ουσιώδεις. Αφορούν τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες του προσφέροντα ούτως ώστε να κριθεί η συμμετοχή του στο διαγωνισμό. Η επιτυχούσα προς συμμόρφωση με αυτούς τους όρους, για ότι αφορά τους Δ. Ρουσόπουλο, Α. Καισαρεύς και Σ. Άγγος, υπέβαλε το πιο κάτω έντυπο.

ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ Η/Μ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

(σύμφωνα με τις παρ. 6.4.Α.ii.α, 6.4.Α.ii.γ & 6.4.Α.iii.β. του ΤΟΜΟΥ Α)

ΟΝΟΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΟΣ ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ με δ.τ. ΙΝΤΡΑΚΑΤ			
Όνοματεπώνυμο Στελέχους	Ειδικότητα	Πείρα σε παρόμοιες Υπηρεσίες ΕΤΗ	Τεκμηρίωση
Δημήτριος Ρουσόπουλος	Ηλεκτρολόγος Μηχανικός ΜΕΚ Δ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ	>= 11 έτη (παρ. 5 & 7 του άρθρου 107 του Ν.3669/2008)	Στέλεχος εργοληπτικού πτυχίου της ΙΝΤΡΑΚΑΤ αρ. ΜΕΕΠ 9690 – Βεβαίωση εμπειρίας κατασκευαστών ΜΕΚ (αρ. 31062)
Απόστολος Καισαρεύς	Μηχανολόγος Μηχανικός ΜΕΚ Δ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ	>= 11 έτη (παρ. 5 & 7 του άρθρου 107 του Ν.3669/2008)	Στέλεχος εργοληπτικού πτυχίου της ΙΝΤΡΑΚΑΤ αρ. ΜΕΕΠ 9690 – Βεβαίωση εμπειρίας

			κατασκευαστών ΜΕΚ (αρ. 20813)
Σωτήριος Άγγος	Μηχανολόγος Μηχανικός ΜΕΚ Γ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ	>= 8 έτη (παρ. 5 & 7 του άρθρου 107 του Ν.3669/2008	Στέλεχος εργοληπτικού πτυχίου της ΙΝΤΡΑΚΑΤ αρ. ΜΕΕΠ 9690 – Βεβαίωση εμπειρίας κατασκευαστικών ΜΕΚ (αρ. 29645)

Είναι σαφές από το πιο πάνω έντυπο ότι οι προτεινόμενοι με όσα καταγράφονται κάτω από τη στήλη με τίτλο «ΠΕΙΡΑ ΣΕ ΠΑΡΟΜΟΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ, ΕΤΗ» πληρούσαν τις σχετικές χρονικές απαιτήσεις των όρων. Θέση των Αιτητών είναι ότι αυτές οι αναφορές θα έπρεπε να τεκμηριωθούν από την επιτυχούσα με την υποβολή βιογραφικών και/ή σχετικών πιστοποιητικών.

Ανατρέχοντας στον όρο 8.3. του Μέρους Α του διαγωνισμού ο οποίος τιτλοφορείται «ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ» και στον οποίο καταγράφονται όλα όσα πρέπει οι οικονομικοί φορείς να υποβάλουν με την προσφορά τους, διαπιστώνουμε ότι δεν απαιτείτο η υποβολή βιογραφικού και/ή άλλων σχετικών πιστοποιητικών για τεκμηρίωση των δηλωθέντων στοιχείων προς συμμόρφωση με τους όρους 6.4.1.Α ii (γ) και iii (β).

Η υποβολή αποδεικτικών στοιχείων από την στιγμή που δεν αποτελούσε απαίτηση όρου, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ουσιώδες μέρος του (L. LAMBROU AGRO LTD

ν Τμήματος Γεωργίας, Προσφυγή 28/2016, Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών, 10/10/2016). Η υποχρέωση κάθε προσφέροντα στον παρόντα διαγωνισμό ήταν η δήλωση των συγκεκριμένων επαγγελματιών με την αναφορά στην εμπειρία, σε χρόνο και αντικείμενο, όπως απαιτούσαν οι συγκεκριμένοι όροι 6.4.1.A ii (γ) και iii (β).

Αντιθέτως για τον όρο 6.4.1.B ο οποίος αφορά και αυτός τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες του προσφέροντα, απαιτείτο σύμφωνα με τον όρο 8.3.1.4 (β) υποβολή των Παραρτημάτων 6Α (Ομάδα Μελέτης), 6Β (Βιογραφικό Σημείωμα) και 6Γ (Κατάλογος Μελετών που έχουν εκπονηθεί από κάθε μέλος της Ομάδας Μελέτης). Είναι συνεπώς σαφές ότι τεκμηρίωση, βιογραφικό και μελέτες, απαιτείτο μόνο σε σχέση με την Ομάδα Μελέτης, όρος 6.4.1.B.

Είναι θέση μας ότι η Αναθέτουσα Αρχή, με την υποβολή του συγκεκριμένου εντύπου και των στοιχείων που περιέχονται σε αυτό και αφού δεν απαιτείτο οποιαδήποτε τεκμηρίωση, θα μπορούσε να καταλήξει ότι ικανοποιείτο ο συγκεκριμένος όρος χωρίς περαιτέρω αξιολόγηση.

Η Αναθέτουσα Αρχή, όπως μας εξηγήθηκε κατά την ενώπιον μας διαδικασία, αξιολόγησε σειρά εγγράφων του ελληνικού δημοσίου και της ελληνικής νομοθεσίας και κατέληξε ότι πληρείτο ο όρος.

Η Αναθέτουσα Αρχή από την στιγμή που ο όρος δεν απαιτούσε τεκμηρίωση δεν θα μπορούσε να αποκλείσει τον επιτυχόντα για τυχόν ελλείψεις ή ασάφειες που υπήρχαν στα εκ του περισσού υποβληθέντα έγγραφα⁵. Εάν η Αναθέτουσα Αρχή είχε αμφιβολίες θα μπορούσε να διερευνήσει περαιτέρω, πράγμα το οποίο δεν έπραξε. Συνεπώς, η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής να μην απορρίψει την προσφορά της επιτυχούσας για τους πιο πάνω λόγους κρίνεται εύλογη.

Οι Αιτητές με τον 5^ο λόγο ακύρωσης ισχυρίζονται ότι η προσφορά του επιτυχόντα παραβιάζει τον όρο 6.4.1.Bii(α) ο οποίος προβλέπει τα εξής:

«6.4 Τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες

1. *Για τη συμμετοχή τους στο διαγωνισμό, οι Οικονομικοί Φορείς πρέπει να πληρούν υποχρεωτικά τις παρακάτω προϋποθέσεις που αφορούν τις τεχνικές και επαγγελματικές τους ικανότητες:*

A. ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ

[...]

B. ΜΕΛΕΤΗ

[...]

ii Μελετητής Ηλεκτρολογικών Εργασιών

α. Ηλεκτρολόγος Μηχανικός: Ηλεκτρολόγος Μηχανικός, κάτοχος πανεπιστημιακού διπλώματος ή τίτλου στον κλάδο Ηλεκτρολογίας, με τουλάχιστον δεκαετή μεταπτυχιακή πείρα στη μελέτη ή/και μελέτη/επίβλεψη ηλεκτρολογικών εργασιών τεχνικών/οδικών έργων, ο οποίος να έχει

⁵ G4S SECURE SOLUTIONS (CYPRUS) vs ΤΕΠΑΚ, 14/2019, ΑΑΠ, 17/9/2019

ολοκληρώσει επιτυχώς κατά τα τελευταία είκοσι (20) έτη (1999-2018) την ηλεκτρολογική μελέτη ή την μελέτη και επίβλεψη έργων, στα οποία οι ηλεκτρολογικές εργασίες ήταν συνολικής αξίας τουλάχιστον €200.000, εκ των οποίων ένα (1) έργο να ήταν αξίας τουλάχιστον €50.000. Η έννοια του όρου «ολοκληρώσει» σημαίνει κατά 80% ποσοστό υλοποίησης της σύμβασης.

[...]».

Οι Αιτητές τόσο με τη γραπτή τους αγόρευση όσο και ενώπιον μας αμφισβήτησαν την ικανοποίηση του πιο πάνω όρου, προς ικανοποίηση του οποίου ο επιτυχόν δήλωσε ως Ηλεκτρολόγο Μηχανικό τον κο Σ. Μπαξεβάνη, υποβάλλοντας προς τούτο το απαιτούμενο βιογραφικό. Σύμφωνα με τους Αιτητές από το βιογραφικό δεν προκύπτει η απαιτούμενη 10ετής πείρα στο αντικείμενο που προβλέπει ο όρος. Η πείρα του κου Σ. Μπαξεβάνη, ισχυρίζονται, με όσα υποβλήθηκαν είναι μόνο 4 χρόνια, 2014 - 2018. Η πείρα του πριν από το 2014 όπως δηλώθηκε δεν αφορά το αντικείμενο που προβλέπει ο όρος, δηλαδή σε μελέτη ή/και μελέτη επίβλεψη ηλεκτρολογικών εργασιών τεχνικών/οδικών έργων. Είναι κυρίως σε αυτοματισμούς ηλεκτρονικά, παραγωγή, μελέτες εφαρμογών που δεν έχουν οποιαδήποτε σχέση με τη μελέτη ή τη μελέτη και επίβλεψη ηλεκτρολογικών εργασιών οδικών έργων στα οποία οι ηλεκτρολογικές εργασίες κατά τα τελευταία 20 έτη ήταν συνολικής αξίας τουλάχιστον €200.000, εκ των οποίων ένα (1) έργο να ήταν αξίας τουλάχιστον €50.000. Τονίζουν οι Αιτητές ότι ο εν λόγω Ηλεκτρολόγος Μηχανικός σύμφωνα με το βιογραφικό του δεν έχει καθόλου πείρα σε τεχνικά οδικά έργα. Σύμφωνα με τους Αιτητές η προσφορά του επιτυχόντα έπρεπε να απορριφθεί.

Από την πλευρά της η Αναθέτουσα Αρχή υποστήριξε ότι ο επιτυχών για την πιστοποίηση της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας του κου Σ. Μπαξεβάνη, ο οποίος δηλώθηκε για τη θέση του Ηλεκτρολόγου Μηχανικού της Ομάδας Μελέτης (Παράρτημα 6Α) μέσω των Παραρτημάτων 6Β και 6Γ, υπέβαλε βιογραφικό σημείωμα και κατάλογο των κυριότερων μελετών που έχει εκπονήσει ως και στοιχεία τεκμηρίωσης τα οποία αφού μελετήθηκαν ικανοποίησαν την Επιτροπή Αξιολόγησης ότι η απαίτηση ικανοποιείται και παρέπεμψε σχετικά στο υποβληθέν Παράρτημα 6Γ όπου καταγράφονται τα εξής:

ΟΝΟΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΟΣ: INTRAKOM ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ, δ.Γ INTRAKAT						
ΟΝΟΜΑ ΜΕΛΟΥΣ ΟΜΑΔΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ: ΣΤΑΣΙΝΟΣ ΜΠΑΞΕΒΑΝΗΣ						
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΔΙΠΛ. ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ & ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ						
A/A	Τίτλος Έργου	Όνομα Εργοδότη	Χρονολογία Ανάθεσης Μελέτης	Θέση στην Εταιρεία	Καθήκοντα	Κατασκευαστική Αξία Έργου
1.	Οδικές σήραγγες στην Αλβανία Construction of Qukes-Qafe Plloce, Section of Tirana – Korca Corridor – Section 2 (CH. 18+000 – 33+800)/ Albania: Οδικές σήραγγες S1 & S2 και σήραγγα διαφυγής S3 Μήκη: L=716m (S1), L=306m (S2), L=250m (S3)	ALB-BUILDING sh.p.k,	2016	Μελετητής Η/Μ Τμήματος	Μέλος της ομάδας μελέτης Η/Μ εγκαταστάσεων για την εκπόνηση της προμελέτης, οριστικής μελέτης, μελέτης εφαρμογής και τευχών δημοπράτησης Η/Μ εγκαταστάσεων Σηράγγων και οδών προσπέλασης	H/M ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ 2.500.000\$

2.	Αττικό Μετρό – Επέκταση Γραμμής 3 Τμήμα Χαϊδάρι - Πειραιάς	Κ/Ξ: J&P AVAX – GHELLA SPA – ALSTOM TRANSPORT S.A.	2013	Μελετητής Η/Μ Τμήματος	Μέλος της ομάδας μελέτης Η/Μ εγκαταστάσεων για την εκπόνηση Μελέτης Εφαρμογής Η/Μ εγκαταστάσεων 3 σταθμών και των αντίστοιχων σηράγγων και φρεάτων	Η/Μ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ 12.000.000\$

Περαιτέρω προς υποστήριξη της θέσης ότι ο κος Μπαξεβάνης πληροί την απαίτηση της απαιτούμενης 10ετούς μεταπτυχιακής πείρας η Αναθέτουσα Αρχή παραπέμπει στο Έντυπο 6B σημείο 12 όπου καταγράφονται τα εξής:

«12. Επαγγελματική Πείρα

Ημερομηνία (από-μέχρι)	Τοποθεσία	Εταιρεία	Θέση	Περιγραφή Καθηκόντων
2016-σήμερα	ΕΛΛΑΔΑ	ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ Α.Τ.Ε	Μελετητής Η/Μ Τμήματος	Εκπόνηση Μελετών σημαντικών έργων
2014-2015	ΕΛΛΑΔΑ	ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	Υπάλληλος Τεχνικής Υπηρεσία	Σύνταξη, έλεγχος και έγκριση Η/Μ μελετών Επίβλεψη κατασκευής Η/Μ έργων.
2007-2013	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	ΣΙΔΕΝΟΡ Α.Ε. STOMANA A.D.	Υπεύθυνος Η/Μ εγκαταστάσεων Project Manager νέων έργων.	Μηχανικός Αυτοματισμών, Ηλεκτρονικής και Project Management νέων έργων.
2005-2007	ΕΛΛΑΔΑ	PALAPLAST A.E.	Υπεύθυνος Λειτουργίας	Υπεύθυνος Εγκαταστάσεων, Υπεύθυνος Παραγωγής νέων προϊόντων
2004-2005	ΕΛΛΑΔΑ	Αφοί Δ. ΓΚΑΝΑΤΣΑ & Σία Α.Ε.	Επιβλέπων Μηχανικός σε έργα Θέρμανσης, ψύξης, κλιματισμού και εξαερισμού	Μελέτη εφαρμογής Επίβλεψη προμέτρηση & επιμέτρηση έργων

				Μελέτη Κατασκευή και κατάρτιση προδιαγραφών εξαρτημάτων και μηχανημάτων

Σε σχέση με την περίοδο 2007-2013 υποστηρίζει ότι ως υπεύθυνος ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων και Project Manager δεν μπορεί να αμφισβητηθεί ότι ασκούσε κατ' ελάχιστον την επίβλεψη των ηλεκτρολογικών εργασιών των εν λόγω έργων.

Με όσα καταγράφονται στις γραπτές αγορεύσεις των μερών αλλά και όσων υποστηρίχθηκαν ενώπιον μας προκύπτει ότι τα μέρη ερμηνεύουν διαφορετικά τον όρο και συγκεκριμένα τη φράση «δεκαετή μεταπτυχιακή πείρα στη μελέτη ή/και μελέτη επίβλεψη ηλεκτρολογικών εργασιών τεχνικών/οδικών έργων», με την Αναθέτουσα Αρχή να υποστηρίζει ότι το σύμβολο «/» έχει την έννοια του διαζευκτικού.

Η θέση της Αναθέτουσας Αρχής δεν ευσταθεί. Το σύμβολο «/» στη φράση «μελέτη/επίβλεψη» όπως και στη φράση τεχνικά/οδικά δεν μπορεί όπως ο όρος είναι διατυπωμένος να ερμηνευθεί όπως η Αναθέτουσα Αρχή εισηγείται. Ο όρος κατά την άποψή μας απαιτεί σωρευτικά είτε δεκαετή πείρα σε μελέτη, είτε σε μελέτη επίβλεψη ή συνδυασμό των δύο. Με δεδομένο ότι ο όρος βρίσκεται κάτω από το σημείο Β Μελέτη, όπου γίνεται αναφορά στην Ομάδα Μελέτης του έργου, ερμηνεία όπως αυτή που εισηγείται η Αναθέτουσα Αρχή είναι εκτός του σκοπού

του όρου που δεν είναι άλλος από τη διασφάλιση συμμετοχής στην ομάδα μελέτης, Μελετητή Ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών με 10ετή συνολική πείρα στη μελέτη ή μελέτη επίβλεψη ή συνδυασμό των δύο και όχι πείρα μόνο στην επίβλεψη. Συνεπώς για την πείρα του Ηλεκτρολόγου Μηχανικού του όρου 6.4.1Bii(α) εδώ του κου Μπαξεβάνη απαιτείτο τουλάχιστον δεκαετής συνολική μεταπτυχιακή πείρα όπως την έχουμε περιγράψει πιο πάνω, σε οδικά έργα. Για την ερμηνεία της φράσης τεχνικά/οδικά έργα υιοθετούμε την ερμηνεία που δίδεται στην απόφαση της Προέδρου.

Με την πιο πάνω κατάληξη ως προς την ερμηνεία του όρου, το επόμενο ερώτημα είναι εάν από τα υποβληθέντα ο όρος ικανοποιείται όπως η Αναθέτουσα Αρχή ισχυρίζεται.

Ο εν λόγω μελετητής καθώς προκύπτει από το Παράρτημα 6Α «Ομάδα Μελέτης» είναι μέλος της Ομάδας Μελέτης, Μέλος του μελετητικού πτυχίου του τρίτου φορέα στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται ο επιτυχών για ικανοποίηση των απαιτήσεων του εν λόγω όρου «Όμιλος Τεχνικών Μελετών» Α.Τ.Ε. Ε΄ Τάξης στην κατηγορία 9 «Μηχανολογικές Ηλεκτρολογικές και Ηλεκτρονικές Μελέτες».

Σύμφωνα με το βιογραφικό του κου Σ. Μπαξεβάνη η εργοδότηση του στον τρίτο φορέα είναι τρία χρόνια. Αν ληφθεί υπόψη και η καταγραφή στο Παράρτημα 6Γ, όπου σύμφωνα με το σημείο 13 του βιογραφικού σημειώματός του καταγράφονται

τα χαρακτηριστικά με το αντικείμενο του διαγωνισμού έργα, αυτός φαίνεται να έχει εμπειρία σχετική με την απαιτούμενη μόνο επτά (7) χρόνια και τούτο με την προϋπόθεση ότι ήταν μέλος της ομάδας μελέτης για το Αττικό Μετρό – Επέκταση Γραμμής 3, Τμήμα Χαϊδάρι – Πειραιάς από τον Ιανουάριο του 2013 και η ενασχόλησή του στην ομάδα μελέτης του Μετρό συνεχίζει και μετά την εργοδότησή του το 2016 στον όμιλο Τεχνικών Μελετών Α.Τ.Ε. Η εμπειρία του ενός έτους από τη θέση του ως Υπάλληλος Τεχνικής Υπηρεσίας Αγίου Δημητρίου κι' αυτή έχει υπολογιστεί στην 7ετή εμπειρία του.

Σ' ότι αφορά τη θέση του και τα καθήκοντα του την περίοδο 2007-2013 για τα οποία η Αναθέτουσα Αρχή ισχυρίστηκε ότι «δεν μπορεί να αμφισβητηθεί ότι ασκούσε κατ' ελάχιστον την επίβλεψη των ηλεκτρολογικών εργασιών των εν λόγω έργων» παρατηρούμε ότι μετά την κατάληξη ως προς την ερμηνεία του όρου η θέση της είναι άνευ σημασίας. Εν πάση περιπτώσει και εάν ακόμη η θέση της ως προς την ερμηνεία του όρου ήταν ορθή, που δεν είναι αυτή η κατάληξη, η πλήρωση όρων διαγωνισμού δεν είναι δυνατό να στηρίζεται σε υποθέσεις όπως η Αναθέτουσα Αρχή εισηγήθηκε. Ο όρος ο οποίος αδιαμφισβήτητα είναι ουσιώδης, όπως τον έχουμε ερμηνεύσει απαιτούσε συγκεκριμένη πείρα και η Αναθέτουσα Αρχή παρέλειψε ως είχε καθήκον να ερευνήσει και να διαπιστώσει αν μέσα από τα υποβληθέντα προκύπτει με σαφήνεια ότι η θέση και τα καθήκοντα που δηλώθηκαν περιλάμβαναν σωρευτικά μελέτη ή και μελέτη επίβλεψη.

Τέλος με τον 6^ο λόγο ακύρωσης οι Αιτητές ισχυρίζονται ότι η προσφορά του επιτυχόντα δεν πληροί ούτε τον όρο 6.4.1.Bii-iii του Μέρους Α ο οποίος προβλέπει ότι:

«ii. **Μελετητής Ηλεκτρολογικών Εργασιών**

- α. **Ηλεκτρολόγος Μηχανικός:** Ηλεκτρολόγος Μηχανικός, κάτοχος πανεπιστημιακού διπλώματος ή τίτλου στον κλάδο Ηλεκτρολογίας, με τουλάχιστον δεκαετή μεταπτυχιακή πείρα στη μελέτη ή/και μελέτη/επίβλεψη ηλεκτρολογικών εργασιών τεχνικών/οδικών έργων ο οποίος να έχει ολοκληρώσει επιτυχώς κατά τα τελευταία είκοσι (20) έτη (1999-2018) την ηλεκτρολογική μελέτη ή την μελέτη και επίβλεψη έργων, στα οποία οι ηλεκτρολογικές εργασίες ήταν συνολικής αξίας τουλάχιστον €200.000, εκ των οποίων ένα (1) έργο να ήταν αξίας τουλάχιστον €50.000. Η έννοια του όρου «ολοκληρώσει» σημαίνει κατά 80% ποσοστό υλοποίησης της σύμβασης.

iii. **Μελέτης Μηχανολογικών Εργασιών**

- α. **Μηχανολόγος Μηχανικός:** Μηχανολόγος Μηχανικός, κάτοχος πανεπιστημιακού διπλώματος ή τίτλου στον κλάδο Μηχανολογίας, με τουλάχιστον δεκαετή μεταπτυχιακή πείρα στη μελέτη ή/και μελέτη/επίβλεψη μηχανολογικών εργασιών τεχνικών/οδικών έργων ή/και συστημάτων τεχνικού εξοπλισμού σε υπόγειους χώρους στάθμευσης ή/και συστημάτων πυρόσβεσης με τυλιχτήρες νερού ή/και με καταιονιστήρες *Sprinklers*, ο οποίος να έχει ολοκληρώσει επιτυχώς κατά τα τελευταία είκοσι (20) έτη (1999-2018) την μηχανολογική μελέτη ή την μελέτη και επίβλεψη έργων, στα οποία οι μηχανολογικές εργασίες ήταν συνολικής αξίας τουλάχιστον €100.000 εκ των οποίων ένα (1) έργο να ήταν αξίας τουλάχιστον €20.000. Η έννοια του όρου «ολοκληρώσει» σημαίνει κατά 80% ποσοστό υλοποίησης της σύμβασης.»

Σύμφωνα με τους Αιτητές με το Παράρτημα 6Α με το οποίο δηλώθηκαν από τον επιτυχόντα τα πρόσωπα που απαρτίζουν την Ομάδα Μελέτης ο Ηλεκτρολόγος Μηχανικός και ο Μηχανολόγος Μηχανικός δηλώθηκαν μόνο για τη μελέτη των ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών για τις σήραγγες και όχι για ολόκληρο το έργο.

Δεν υπήρχε, ισχυρίζονται, αναφορά για το υπόλοιπο έργο ποιοι μηχανικοί θα είναι υπεύθυνοι, ενώ αντικείμενο του διαγωνισμού είναι Μελέτη και Κατασκευή του αυτοκινητόδρομου Πάφου-Πόλης Χρυσοχούς χωρίς ξεχωριστή πρόνοια για τις ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες για τις σήραγγες.

Αβάσιμο χαρακτηρίζει η Αναθέτουσα Αρχή τον πιο πάνω ισχυρισμό και υποστηρίζει ότι οι Αιτητές παραγνωρίζουν όσα αναλυτικά καταγράφονται στο Παράρτημα 6Α στο οποίο δίδονται τα στοιχεία όσων θα απαρτίζουν την Ομάδα Μελέτης και δίδονται αναλυτικά τα καθήκοντα τόσο του Ηλεκτρολόγου Μηχανικού Σ. Μπαξεβάνη όσο και του Μηχανολόγου Μηχανικού Α. Λυγεράκη τόσο για το κύριο τεχνικό αντικείμενο του έργου, δηλαδή τις ηλεκτρομηχανολογικές μελέτες για τη σήραγγα και τα δευτερεύοντα μέρη, όπως μελέτη οδικού φωτισμού υπογείων διαβάσεων, κόμβων και υποσταθμών. Ως αβάσιμη απορρίπτουν και τη θέση ότι τα εν λόγω πρόσωπα δηλώθηκαν μόνο για τις ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες των σιράγγων και συνεπώς η προσφορά του επιτυχόντα θέτει επιφυλάξεις.

Έχουμε εξετάσει τον πιο πάνω ισχυρισμό των Αιτητών και έχουμε μελετήσει προσεκτικά το Παράρτημα 6Α στο οποίο καταγράφονται τα μέλη της Ομάδας Μελέτης η θέση του καθενός και τα καθήκοντα που αυτός θα έχει. Δεν συμφωνούμε με τους Αιτητές ότι τα δηλωθέντα δεν καλύπτουν το όλο έργο.

Συγκεκριμένα για το Μηχανολόγο Μηχανικό Α. Λυγεράκη καταγράφονται τα πιο κάτω τα οποία σε συμφωνία με την Αναθέτουσα Αρχή ικανοποιούν την απαίτηση του όρου.

«Υπεύθυνος για την Μηχανολογική μελέτη των σηράγγων με καθήκοντα:

- *Τον σχεδιασμό της βέλτιστης λύσης αερισμού που θα καλύπτει τις ανάγκες λειτουργίας της σήραγγας τόσο κατά την τωρινή κυκλοφορία δύο κατευθύνσεων όσο και κατά την μελλοντική κυκλοφορία μονής κατεύθυνσης.*
- *Την εκπόνηση μελέτης επικινδυνότητας (RISK ANALYSIS) από την οποία θα προκύψουν οι βασικές απαιτήσεις σχεδιασμού των σηράγγων.*
- *Την πρόβλεψη όλων των απαραίτητων στοιχείων για την διευκόλυνση της κατασκευής του μελλοντικού 2^{ου} κλάδου των σηράγγων και την σωστή διαμόρφωση των μετώπων των σηράγγων, ώστε σε περίπτωση πυρκαγιάς στον ένα κλάδο ο καπνός να μην εισέρχεται στον άλλο κλάδο.*
- *Τη μελέτη της εγκαταστάσεως πυρόσβεσης της σήραγγας.*

Το συντονισμό των μηχανολογικών εγκαταστάσεων με τις μελέτες των λοιπών ειδικοτήτων (στατικά, οδοποιία κ.λ.π.)».

Από την τελευταία αναφορά προκύπτει με σαφήνεια ότι τα καθήκοντά του αφορούν σε όλο το έργο. Ανάλογα ισχύουν και για τον Ηλεκτρολόγο Μηχανικό Σ. Μπαξεβάνη τα καθήκοντα του οποίου περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων:

- *Τη μελέτη φωτισμού των σηράγγων, των υπόγειων διαβάσεων και των κόμβων με ειδικά προγράμματα ηλεκτρονικού υπολογιστή.*
- *Τη μελέτη των διαφόρων πινάκων και υποπινάκων ώστε να εξασφαλίζεται η επιλογική προστασία μεταξύ των αυτομάτων διακοπών.*
- *Τη μελέτη των πάσης φύσεως συστημάτων ρύθμισης κυκλοφορίας.*

Συνεπώς αυτός ο λόγος ακύρωσης δεν ευσταθεί.

Η προσφυγή με βάση την κατάληξη μας για τον πέμπτο λόγο που ήγειραν οι Αιτητές επιτυγχάνει.

.....
Λοΐζος Κάππας
Μέλος

.....
Σόλων Παπαθεοχάρους
Μέλος

.....
Δήμος Θωμά
Μέλος

Α Π Ο Φ Α Σ Η Μ Ε Ι Ο Ψ Η Φ Ι Α Σ

Με κάθε εκτίμηση δεν συμφωνώ με την κατάληξη της πλειοψηφίας σε σχέση με τους λόγους ακύρωσης δύο (2) και τρία (3) αναφορικά με την πλήρωση των όρων 6.4.1.Α2(γ) και 6.4.1.Αiii(β). Τα γεγονότα, οι εν λόγω όροι και οι θέσεις των μερών καταγράφονται στην απόφαση της πλειοψηφίας και δεν θα τα επαναλάβω.

Σ' ότι αφορά τον ισχυρισμό των Αιτητών για έλλειψη αιτιολογίας παρατηρώ τα εξής:

Αποτελεί νομική επιταγή η οποία εκπηγάξει τόσο από το άρθρο 26 του περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο του 1999, Ν. 158(I)/1999, όσο και από την αρχή της νομιμότητας ότι οι πράξεις της διοίκησης και ειδικότερα οι πράξεις διοικητικής εξουσίας πρέπει να είναι επαρκώς και δεόντως αιτιολογημένες. Το τι βέβαια συνιστά έλλειψη αιτιολογίας είναι ζήτημα βαθμού και εξαρτάται από τη φύση της υπόθεσης. Η επάρκεια βέβαια της αιτιολογίας δεν εξαρτάται πάντοτε από την έκταση του λεκτικού της αλλά από την ουσία του περιεχομένου της και μπορεί να είναι σαφής έστω και αν είναι περιληπτική εφόσον τα επιμέρους στοιχεία υπάρχουν αναλυτικά στο φάκελο. Η αιτιολογία των διοικητικών πράξεων είναι επιβεβλημένη για να διαπιστώνεται σε κάθε περίπτωση η ορθή εφαρμογή του νόμου και να είναι εφικτός ο έλεγχος των πράξεων της διοίκησης. (Βλ. σχετικά *Athos Georghiades v. Republic* (1967) 3 CLR 653, *Andreas Papageorghiou v. Republic* (1984) 3 CLR 1348, *Στυλιανού κ.ά. v. Δημοκρατίας* (2011) 3 ΑΑΔ σελ. 493).

Επίσης το άρθρο 28 του Περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου 158(I)/1999, προβλέπει ότι:

«Η αιτιολογία μιας διοικητικής πράξης πρέπει να είναι σαφής, ώστε να μην αφήνει αμφιβολίες ως προς το ποιος ήταν ο πραγματικός λόγος που οδήγησε το διοικητικό όργανο στη λήψη της απόφασης».

Περαιτέρω το άρθρο 29 του ίδιου Νόμου, ορίζει ότι *«Ανεξάρτητα από οποιαδήποτε διάταξη οποιουδήποτε νόμου, η αιτιολογία μιας πράξης μπορεί να συμπληρωθεί ή να αναπληρωθεί από τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου όπως και από το σύνολο της όλης διοικητικής ενέργειας».*

Συμφωνώ με τη θέση της Αναθέτουσας Αρχής ότι στην απουσία όρου που να επιβάλλει την υποβολή βιογραφικού ή άλλων πιστοποιητικών που να επιβεβαιώνουν τα δηλωθέντα από τον επιτυχόντα για τους Δ. Ρουσόπουλο, Α. Καισαρεύς και Σ. Άγγο ο επιτυχόν δεν ήταν υποχρεωμένος να υποβάλει βιογραφικά σημειώματα. Θεωρώ όμως ότι ήταν καθόλα εύλογο αλλά και επιβεβλημένο για την Αναθέτουσα Αρχή στα πλαίσια αξιολόγησης της προσφοράς του επιτυχόντα αλλά και όλων των προσφορών να επιβεβαιώσει την πλήρωση των προϋποθέσεων των πιο πάνω όρων από τα έγγραφα που ο ίδιος ο επιτυχόν υπέβαλε. Το γεγονός ότι δεν απαιτείτο από τον όρο 8.3.1 Ενότητα «Προϋποθέσεις Συμμετοχής» των εγγράφων του διαγωνισμού η υποβολή βιογραφικού σημειώματος, όπως απαιτείτο από τον όρο 6.4.1.B.ii(α) για την Ομάδα Μελέτης δεν απαλλάσσει την Αναθέτουσα Αρχή

από το καθήκον λόγω της υποχρέωσης των προσφοροδοτών η προσφορά τους να πληροί τους όρους του διαγωνισμού να ερευνήσει και να επιβεβαιώσει εάν με τα υποβληθέντα οι όροι πληρούνται. Άλλωστε και στις περιπτώσεις όπου απαιτείται η υποβολή βιογραφικού σημειώματος εάν αυτό είναι ελλιπές η Αναθέτουσα Αρχή δεν μπορεί να αποκλείσει ένα οικονομικό φορέα εάν τα απαιτούμενα από τους όρους του διαγωνισμού προκύπτουν από άλλα υποβληθέντα έγγραφα ούτε να μην αποκλείσει οικονομικό φορέα εάν μέσα από εκ του περισσού υποβληθέντα έγγραφα διαπιστώνεται ότι η προσφορά του δεν πληροί τους όρους του διαγωνισμού. Συνεπώς ορθά η Αναθέτουσα Αρχή ερεύνησε τα υποβληθέντα στα οποία μας παρέπεμψε προτού θέσει το σύμβολο «✓» δηλαδή ότι ο όρος πληρούται.

Συμφωνώ με τους Αιτητές ότι στην έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης η οποία υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο Προσφορών δεν υπάρχει οποιαδήποτε αναφορά σε όσα η Αναθέτουσα Αρχή ενώπιόν μας με παραπομπή σε έγγραφα της προσφοράς του επιτυχόντα επικαλέστηκε προς υποστήριξη της νομιμότητας της απόφασης, αυτό όμως από μόνο του δεν οδηγεί σε απόρριψη της προσφοράς.

Έχω ήδη αναφέρει ότι οι όροι σε σχέση με τους πιο πάνω δηλωθέντες απαιτούσαν πείρα σε ηλεκτρολογικές εργασίες σε τεχνικά/οδικά και/ή οικοδομικά έργα. Συνεπώς, το επόμενο ερώτημα είναι εάν η κατάληξη της Αναθέτουσας Αρχής με όσα τέθηκαν ενώπιόν της και έλαβε υπόψη της οδηγούν στο ασφαλές συμπέρασμα ότι οι κ.κ. Δ. Ρουσόπουλος, Α. Καισαρεύς και Σ. Άγγος διέθεταν την απαιτούμενη

από τους όρους 6.4.1.Aii(γ), 6.4.1.A iii(β) απαιτούμενη πείρα. Και τούτο γιατί, με κάθε εκτίμηση προς την Αναθέτουσα Αρχή, δεν συμφωνώ ότι το ζήτημα κατά πόσο από τα υποβληθέντα συνάγεται η απαιτούμενη πείρα είναι τεχνικό και συνεπώς ανέλεγκτο. Πρόκειται για την απαιτούμενη πείρα κι' εάν αυτή προκύπτει από τα υποβληθέντα. Ποια έγγραφα υποβλήθηκαν με την προσφορά του επιτυχόντα και λήφθηκαν υπόψη τα έχουμε ήδη αναφέρει. Το γεγονός ότι ο κος Γ. Ρουσόπουλος είναι Ηλεκτρολόγος Μηχανικός δεν έχει αμφισβητηθεί, τεκμηριώνεται άλλωστε από τη βεβαίωση του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος η οποία υποβλήθηκε και στην οποία καταγράφεται ότι είναι μέλος του από το 2000. Δεν έχει επίσης αμφισβητηθεί η βεβαίωση ημερ. 16.1.2013 του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων, σύμφωνα με την οποία ο κος Δ. Ρουσόπουλος είναι εγγεγραμμένος στο μητρώο εμπειρίας κατασκευαστών (ΜΕΚ) στην Δ κατηγορία ηλεκτρομηχανολογικών έργων η οποία, σύμφωνα με το άρθρο 107 του Ελλαδικού Νόμου 3669/2008, το οποίο επίσης υποβλήθηκε με την προσφορά του επιτυχόντα, για να αποκτηθεί απαιτείται εμπειρία τουλάχιστον δώδεκα χρόνων. Συνεπώς, ο κος Δ. Ρουσόπουλος ο οποίος βρίσκεται στην Δ βαθμίδα υπερκαλύπτει τα ελάχιστα 10 χρόνια εμπειρίας σε ηλεκτρολογικές εργασίες. Το ζήτημα όμως στο οποίο οι Αιτητές στάθηκαν επίμονα είναι το ζήτημα της εμπειρίας του κου Ρουσόπουλου όπως και των άλλων δύο Μηχανολόγων Μηχανικών σε τεχνικά/οδικά και ή οικοδομικά έργα όπως ο όρος απαιτεί και τόνισαν ότι η εγγραφή στο μητρώο εμπειρίας κατασκευαστών (ΜΕΚ) δεν προσδίδει εμπειρία σε οδικά έργα. Η

Αναθέτουσα Αρχή βέβαια θεωρεί ότι η ερμηνεία που πρέπει να αποδοθεί στον όρο είναι διαζευκτική. Δηλαδή το σύμβολο «/» μεταξύ των λέξεων «τεχνικά/οδικά» έχει την έννοια του διαζευκτικού «ή» έτσι ώστε η εμπειρία σε τεχνικά έργα ικανοποιεί. Υπέδειξε επίσης ότι ο επιτυχών δραστηριοποιείται εκτός Κύπρου και ότι σύμφωνα με την Ελλαδική Νομοθεσία δεν υπάρχει η κατηγορία των οδικών έργων.

Με κάθε εκτίμηση προς την Αναθέτουσα Αρχή θεωρώ την ερμηνεία την οποία προσδίδει ως μη συνάδουσα ούτε με το γράμμα ούτε με το σκοπό του όρου.

Στην *Ξεν. Επιχ. Πλάζα Ατδ κ.ά. ν. Συμβ. Βελτ. Γερμασόγειας (1998) 3 Α.Α.Δ. σελ. 348* σε σχέση με την ερμηνεία νόμου αναφέρονται:

*«Η ερμηνεία με αναφορά στο σκοπό του νομοθετήματος ή του Κανονισμού βέβαια, έχει πλέον εδραιωθεί και πλαισιώνεται με διάφορες εξειδικεύσεις. Η πιο σημαντική επί του ζητήματος υπόθεση είναι η **Pepper v. Hart** [1993] 1 All E.R. 42 (H.L.). Επιλήφθηκε της υπόθεσης η Δικαστική Επιτροπή της Βουλής των Λόρδων με ενισχυμένη σύνθεση. Ο δικαστής Browne-Wilkinson που εξέδωσε την πρώτη απόφαση ανέφερε σχετικά τα εξής (σελ. 65 c):*

"Given the purposive approach to construction now adopted by the courts in order to give effect to the true intentions of the legislature, the fine distinctions between looking for the mischief and looking for the intention in using words to provide the remedy, are technical and inappropriate."

Ο δικαστής Griffiths σε ξεχωριστή αλλά συγκλίνουσα ομιλία υπογράμμισε τη μεταβολή λέγοντας ότι (σελ. 50 a-b):

"The days have long passed when the courts adopted a strict constructionist view of interpretation which required them to adopt the

literal meaning of the language. The courts now adopt a purposive approach which seeks to give effect to the true purpose of legislation"

*Επικράτησε και στην Κύπρο η ίδια προσέγγιση. Χαρακτηριστική είναι η πρόσφατη απόφαση της Ολομέλειας στη **Southfields Industries Ltd v. Δήμος Λευκωσίας** (1995) 3 Α.Α.Δ. 59 η οποία αφορούσε, όπως και εδώ, την ερμηνεία διάταξης για την επιβολή φορολογίας. Λέχθηκαν σχετικά τα εξής (σελ. 64):*

"Σκοπός της ερμηνείας του νόμου είναι η ανεύρεση της πρόθεσης του νομοθέτη. Όπου το λεκτικό της διάταξης είναι σαφές, το Δικαστήριο την ερμηνεύει με βάση τη φυσική και συνήθη έννοια των λέξεων. Οι λέξεις σ' ένα νομοθέτημα γενικά ερμηνεύονται με τη συνήθη τους σημασία, αλλά και με βάση τα συμφραζόμενα, έχοντας δε υπόψη το αντικείμενο και το σκοπό του νόμου."

Το σύμβολο «/» στον υπό κρίση όρο με δεδομένο τόσο το αντικείμενο του διαγωνισμού όσο και τον σκοπό του όρου που δεν είναι άλλος από τη διασφάλιση ότι ο προσφέρων εργοδοτεί έμπειρο Ηλεκτρολόγο Μηχανικό σε οδικά έργα δεν μπορεί να είναι διαζευκτικό. Εάν ο συντάξας τους όρους του διαγωνισμού ήθελε αυτό που η Αναθέτουσα Αρχή εισηγήθηκε τότε ποια η σημασία της φράσης «ή/και οικοδομικά» μετά τη φράση οδικά. Άλλωστε τα οδικά έργα σύμφωνα με τον περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων Νόμο του 2001 και 2004 στον οποίο παραπέμπει και το άρθρο 3 Γενικό Μέρος, Τόμος Α των εγγράφων του διαγωνισμού, αποτελούν υποκατηγορία των τεχνικών έργων. Στο άρθρο 2 του εν λόγω νόμου αναφέρεται ότι «*τεχνικό έργο*» σημαίνει [...] και περιλαμβάνει έργα οδοποιίας κατασκευής γεφυρών σηράγγων φραγμάτων [...]. Προσεκτική εξέταση άλλωστε του Ελλαδικού Νόμου και του Προεδρικού Διατάγματος Αρ. 71 στα οποία η Αναθέτουσα Αρχή μας παρέπεμψε όσο και από

την υποβληθείσα από τον επιτυχόντα βεβαίωση Μ.Ε.Ε.Π προκύπτει ότι σύμφωνα και με τον Ελλαδικό Νόμο υπάρχουν κατηγορίες έργων – εξειδικευμένες εργασίες. Αν τα πράγματα ήσαν διαφορετικά τότε ποιο νόημα έχει η βεβαίωση Μ.Ε.Ε.Π για τον επιτυχόντα ημερ. 26.3.2019 ότι αυτός βρίσκεται στην 7^η κατηγορία στην Οδοποιία, Οικοδομικά, Υδραυλικά, Λιμενικά, Ηλεκτρομηχανολογικά, Βιομηχανικά Ενεργειακά. Από τα άρθρα 11 Τήρηση Μητρώου Εμπειρίας Κατασκευαστών (ΜΕΚ), 12 εγγραφή στο ΜΕΚ και 45 του Προεδρικού Διατάγματος 71 προκύπτει ότι και σύμφωνα με τον Ελλαδικό Νόμο τα έργα έχουν υποκατηγορίες.

Ο όρος 6.4.Αii(γ)σε σχέση με τον Ηλεκτρολόγο Μηχανικό κο Δ. Ρουσόπουλο όπως και για τους Μηχανολόγους Μηχανικούς Α. Κεραμεύς και Σ. Άγγος ζητούσε εμπειρία σε συγκεκριμένη κατηγορία τεχνικού έργου, «οδικά» η οποία όμως από τα υποβληθέντα δεν τεκμηριώνεται με σαφήνεια. Η εμπειρία σε οδικά έργα όπως ο όρος απαιτεί δεν μπορεί να συνάγεται με βεβαιότητα από την κατηγορία στην οποία κάποιος είναι εγγεγραμμένος ως ηλεκτρολόγος μηχανικός αλλά από την ενασχόλησή του με τη συγκεκριμένη υποκατηγορία έργων. Δεδομένης βέβαια της σχετικής βεβαίωσης στελέχωσης του επιτυχόντα ημερ. 26.3.2019 στην οποία ο κος Δ. Ρουσόπουλος αναφέρεται, παρείχεται δυνατότητα περαιτέρω διερεύνησης από την Αναθέτουσα Αρχή σε σχέση με την εμπειρία τόσο του κος Δ. Ρουσόπουλου όσο και των πιο πάνω Μηχανολόγων Μηχανικών.

Ενόψει των πιο πάνω θα ακύρωνα την προσβαλλόμενη απόφαση και για τους πιο πάνω λόγους.

.....
Έφη Παπαδοπούλου
Πρόεδρος

ΑΠΟΦΑΣΗ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ

Συμφωνώ με την απόφαση των συναδέλφων επί των ισχυρισμών των Αιτητών ένα, τέσσερα και έξι.

Συμφωνώ με την απόφαση των συναδέλφων Λούη Κάππα, Σόλωνα Παπαθεοχάρους και Δήμου Θωμά επί των ισχυρισμών των Αιτητών δύο και τρία.

Διαφωνώ με την απόφαση των συναδέλφων επί του πέμπτου ισχυρισμού των Αιτητών και, παρ' όλο που η όποια ενασχόληση με αυτόν συνορεύει επικίνδυνα με θέματα τεχνικού περιεχομένου όπου η νομολογία καθορίζει με σαφήνεια τα επιτρεπτά όρια της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών⁶, (εφόσον στην απόφαση των συναδέλφων μου δίδονται ερμηνείες σε έννοιες όπως *Τεχνικό Έργο* ή *εμπειρία σε Τεχνικά/Οδικά έργα*, ή, κατά πόσον «Σύνταξη, έλεγχος και έγκριση Η/Μ μελετών», ή, κατά πόσον «Μηχανικός Αυτοματισμών, Ηλεκτρονικής και Project

⁶ *Ράφτης ν. Δημοκρατίας, πιο πάνω, σελ. 361* επαναλήφθηκαν τα εξής:

«Το Συμβούλιο έχει διατυπώσει την κρίση του με περιγραφικό τρόπο. Έχει δε νομολογηθεί ότι η κρίση της διοίκησης επί θεμάτων τεχνικής φύσεως ή ειδικών γνώσεων όπως είναι εδώ η περίπτωση - «χαρακτηρίζεται ως ανέλεγκτος», εφόσον δεν συντρέχει πλάνη περί τα πράγματα, κακή χρήση διακριτικής εξουσίας ή δεν προκύπτει έλλειψη αιτιολογίας (Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου Επικρατείας, 1929-1959, σελ. 227, *Eraclidou and Another v. Compensation Officer* ([1968](#)) [3 C.L.R. 44](#), 53, 54, *Georghiou and Another v. Municipality of Nicosia* ([1973](#)) [3 C.L.R. 53](#), *Κουτσού ν. Κ.Ο.Τ.* ([2001](#)) [3 Α.Α.Δ. 311](#) και *E. Koutsou Estates Ltd κ.α. ν. Κ.Ο.Τ.* ([2001](#)) [3 Α.Α.Δ. 316](#)).».

Management νέων έργων»⁷, περιέχει μελέτες ή/και επίβλεψη), θεωρώ ότι η αξιολόγηση της Αναθέτουσας Αρχής είναι ορθή και αρκούντως αιτιολογημένη.

Η ουσία της αξιολόγησης και του αιτιολογικού δίδονται επαρκώς στην γραπτή αγόρευση της Αναθέτουσας Αρχής όπου, μεταξύ άλλων, αναφέρονται και τα εξής:

«Ο κος Στασινός Μπαξεβάνης, Διπλωματούχος Ηλεκτρολόγος Μηχανικός και Μηχανικός Υπολογιστών, δηλώθηκε από τον Επιτυχόντα Προσφοροδότη για τη θέση του Ηλεκτρολόγου Μηχανικού της ομάδας Μελέτης. Επισυνάπτεται το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6Α συμπληρωμένο με τα στοιχεία των ατόμων που θα απαρτίζουν την Ομάδα Μελέτης, μεταξύ των οποίων και ο κ. Σ.Μπαξεβάνης, ως υποβλήθηκε, ως Συνημμένο 6α.

*Επισυνάπτεται επίσης ως **Συνημμένο 6β** η υποβληθείσα Βεβαίωση του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, εκδιδόμενη στις 23/10/2019, σύμφωνα με την οποία ο κος Στασινός Μπαξεβάνης καταγράφεται ως Διπλωματούχος Ηλεκτρολόγος Μηχανικός και Μηχανικός Υπολογιστών, Μελετητής Δημοσίων Έργων, Μέλος του ΤΕΕ από τις 27/02/2003.*

Επιπλέον, για την πιστοποίηση της Τεχνικής και Επαγγελματικής Ικανότητας του κου Στασινού Μπαξεβάνη, υποβλήθηκαν:

- *Βιογραφικό σημείωμα μέσω δεόντως συμπληρωμένου και υπογραμμένου έντυπου του Παρατήματος 6Β (Επισυνάπτεται ως **Συνημμένο 6γ**) και*
- *Κατάλογος κυριότερων υπηρεσιών (Μελετών) που έχει εκπονήσει μέσω του Παραρτήματος 6Γ καθώς και αντίστοιχα στοιχεία τεκμηρίωσης (Επισυνάπτεται ως Συνημμένο 6γ).*

Εξετάζοντας την εργασιακή εμπειρία του κου Μπαξεβάνη, αναφορικά με την εκπλήρωση των απαιτήσεων Τεχνικής και Επαγγελματικής Ικανότητας και σύμφωνα με τα ως άνω υποβληθέντα διαπιστώθηκε από την Επιτροπή Αξιολόγησης ότι:

⁷ Παράρτημα 6Β Προσφοράς Επιτυχόντα, Επαγγελματική πείρα Στασινού Μπαξεβάνη

A. Ο κος Μπαζεβάνης, ως αναντίλεκτα προκύπτει από το Παράρτημα 6Γ που υποβλήθηκε με την προσφορά των Αιτητών (Συνημμένο 6δ στην παρούσα), πληροί την απαίτηση για την επιτυχή ολοκλήρωση κατά τα τελευταία είκοσι (20) έτη (1999-2018) της ηλεκτρολογικής μελέτης ή/και της μελέτης και επίβλεψης έργων, στα οποία οι ηλεκτρολογικές εργασίες ήταν συνολικής αξίας τουλάχιστον €200.000, εκ των οποίων ένα (1) έργο να ήταν αξίας τουλάχιστον €50.000, , καθότι στο εν λόγω Παράρτημα αναφέρονται αναλυτικά η θέση και τα καθήκοντα του κ. Μπαζεβάνη, σε σχέση με τα ακόλουθα έργα:

*1. «Αυτοκινητόδρομος Qukes-Qafe Pilace, Τμήμα Tirana -Korca Corridor- Section 2, Αλβανία (Σήραγγες S1& S2και σήραγγα διαφυγής S3) αξίας Ηλεκτρομηχανολογικών Εγκαταστάσεων **2.500.000 USD.***

*2. Αττικό Μετρό -επέκταση Γραμμής 3 Τμήμα Χαϊδάρι- Πειραιάς αξίας Ηλεκτρομηχανολογικών Εγκαταστάσεων **12.000.000€.***

B. Ο κος Μπαζεβάνης πληροί την απαίτηση για δεκαετή μεταπτυχιακή πείρα στη μελέτη ή/και μελέτη/επίβλεψη ηλεκτρολογικών εργασιών τεχνικών/οδικών έργων στη βάση των πιο κάτω περιόδων ενασχόλησης, ως προκύπτει από το Συνημμένο 6γ:

*B1. Από το 2016 έως τον Νοέμβριο 2019, **ήτοι 4 έτη**, κατείχε θέση Ηλεκτρολόγου Μελετητή του Ηλεκτρομηχανολογικού τμήματος της εταιρείας Ο.Τ.Μ Α.Τ.Ε. με αντικείμενο την εκπόνηση Ηλεκτρομηχανολογικών μελετών σημαντικών έργων.*

*B2. Από το 2014 έως το 2015, **ήτοι 2 έτη**, κατείχε θέση υπαλλήλου Τεχνικής Υπηρεσίας στον Δήμο Αγίου Δημητρίου με καθήκοντα τη σύνταξη, έλεγχο και έγκριση Η/Μ μελετών και επίβλεψη κατασκευής Η/Μ έργων.*

*B3. Από το 2007 έως το 2013, **ήτοι 7 έτη**, κατείχε Θέση υπεύθυνου Ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων και Project Manager των νέων έργων στις εγκαταστάσεις της ΣΙΔΕΝΟΡ STOMANA A.D. Ως υπεύθυνος Η/Μ εγκαταστάσεων και Project Manager, δεν μπορεί να αμφισβητηθεί ότι ασκούσε κατ' ελάχιστον την επίβλεψη των ηλεκτρολογικών εργασιών των εν λόγω νέων έργων.*

Στη βάση των ανωτέρω περιόδων ενασχόλησης η εμπειρία του κ. Μπαζεβάνη σε μελέτη ή/και μελέτη/επίβλεψη ηλεκτρολογικών εργασιών τεχνικών/οδικών προκύπτει ότι είναι πέραν της απαιτούμενης δεκαετίας. (Ενασχόληση B1, B2 και B3)».

Έχω την πεποίθηση ότι η Αναθέτουσα Αρχή εκτέλεσε την εργασία της ικανοποιητικά, ερευνώντας και αιτιολογώντας ορθά την απόφαση της. Ως εκ τούτου και στην απουσία άλλων λόγων ακύρωσης που να επιτυγχάνουν, η προσφυγή πρέπει να αποτύχει και η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής πρέπει να επικυρωθεί.

.....
Γιώργος Αναστασίου
Μέλος